

brug, og Parcellisterne havde enkeltvis af-talt en Pris med ham af 1 200—1 300 Kr. pr. Tønde Land for Jord af en Beskaffenhed og Beliggenhed, som antagelig vilde blive ansat til højst 800—850 Kr. pr. Tønde Land. Da vi skulde godkende de paagældende Ansøgere og Jordlodder i Kommissionen, lykkedes det at bringe Prisen ned med ca. 150 Kr. pr. Tønde Land, men desuagtet vil De alle sammen se, at Opgaven er meget mere finansielt vidtrækkende, hvis Jorden skal erhverves gennem frit Køb, gennem fri Omsætning, og at adskillige af de Penge, der ydes som Tilskud efter Loven af 6. Maj, gaar i de forkerter Lommer, nemlig Jordsælgerens, og ikke kommer dem til gode, der erhverver Jorden til Brug. Dette Eksempel drejer sig om Ansøgere, som skulde bygge nu i dette Aar og have deres Laan i Orden i indeværende Finansaar, men til det kommende Finansaar har vi jo ogsaa adskillige Ansøgere. Blandt disse findes der en, der sidder med et lille Hus paa 2½ Td. Land og nu af en Gaardmand har købt 5 Tdr. Land og akkorderet med ham om en Pris af 2 000 Kr. pr. Tønde Land. Det er ganske vist særdeles god Jord, liggende lige tæt op til den paagældende Ansøgers lille Jordlod og Hus, men jeg tror, alle vil være enige med mig i, at selv om det er Jord, der kommer til at staa til en Værdi af 1 000 Kr. eller maaske lidt derover, er det en ublu Overpris. Denne Husmand er i den Nødssituation, at han ikke er i Stand til at eksistere paa de 2½ Td. Land og ikke kan finde Beskæftigelse til Supplerings af sin Indtægt, og denne Nødssituation benytter Jordsælgeren sig her af til en saadan Udbygning. Og nu er det meget muligt, at ærede Medlemmer, som ikke deler mit Syn paa denne Sag, vil sige til mig, at det er Kommissionens Opgave, naar den nu skal tage Stilling til Sagen, at faa Jordprisen bragt ned, og jeg erkender, at Kommissionen maa have en saadan Opgave og gøre Forsøg paa at løse den, men heller ikke Kommissionerne er i Stand til at præstere det umulige, og jeg føler mig fuldkommen sikker paa efter det Kendskab, jeg har til denne Gaardmands økonomiske Stilling, at han vil svare og sige: Jeg vil overhovedet ikke afstaa min Jord til lavere Pris. Saadanne Eksempler kunde der sikkert fremdrages mange af og vil der i den kommende Tid blive Lejlighed til at fremdrage mange af, og derfor forekommer det mig, at hvis man vil Maalet, nemlig den Udstykning, vi er i Stand

til at overkomme, Oprettelse af Landbrug i et saa stort Omfang som muligt, saa maa vi ogsaa ville Midlet, og Midlet er at faa en Lovgivning paa dette Omraade, som siger, at de Menne-sker, som er i en saadan Trang til Jord, og som ikke er i Stand til at skaffe sig den til en overkommelig og rimelig Pris, har Samfundet Ret, ja, Pligt til at hjælpe til Jord til en Pris, der svarer til den Værdi, som de offentlige Myndigheder har ansat Jorden til som Grundlag for Beregningen af den paagældendes Afgift til Samfundet. Og dette saa meget mere, som vore Erfaringer i det forløbne Aar viser, at en Mængde af de Ansøgere, der nu melder sig og ønsker at komme ud paa Landet og komme i Besiddelse af et lille Landbrug, er Folk, som i dette Øjeblik er bo-siddende i Byerne og føler, at det er en utryk Grund, de bygger paa, og som derfor vender Byen Ryggen og gør Forsøg paa at komme ud paa Landet for at skabe sig en sikrere og mere betrygget Eksistens, selv om den maaske ogsaa vil blive mere slidsom end den, de hidtil har haft, men netop for at være sikre paa at kunne komme i Virksomhed og ikke skulle være henvist til helt eller delvis at leve af Understøttelse. Nu vil jeg, for ikke at misforstaaes, her indskyde den Bemærkning, at jeg meget vel kan forestille mig, at den Tid kan komme og maaske kommer inden mange Aar, at en saadan Foranstaltning som en Ekspropriationsbestemmelse overhovedet ikke er nødvendig, fordi Konjunkturerne er dalet i en saadan Grad, at der bliver lettere Adgang til Jord, at Prisen ikke bliver for høj, at der bliver stærkere Tilbud af Jord navnlig fra de store Ejendomme og navnlig fra Folk, der har købt til de fuldkommen vilde Priser under Krigsaarene, under Højkonjunkturerne, der den Gang var. Men til den Tid — og vi kan jo ikke vide, om det kommer om 2 Aar eller maaske først om mange Aar — vil der jo intet være foregrebet, selv om vi havde en saadan Bestemmelse som den, der her er Tale om, idet den jo aldeles ikke vil komme til Anvendelse, naar der ikke længere er Brug for den.

En eller anden vil maaske kunne spørge: Ja, men hvorledes vilde Ekspropriationen komme til at virke overfor det bestaaende Landbrug, og hvor langt kunde vi komme frem, uden at vi gik de bestaaende større Landbrug for nær? Jeg skal da oplyse, at selv om vi sagde, at intet Landbrug maa reduceres til mindre end 8 Tdr. Hartkorn, at 8 Tdr. Hartkorn skulde være